

[Open in browser](#)

Mantelzorg,
**jij verdient wel
honderd pluimen**

Want wat jij doet, is echt bijzonder!

23 juni
Dag van de
Mantelzorg

www.dagvandemantelzorg.be
#dagvandemantelzorg2023

Een initiatief van Vlaams Expertisepunt Mantelzorg, Coponcho, Liever Thuis LM, Mantelzorgnetwerk, Oera Zorgrecht, Samana, Steunpunt Mantelzorg en #WWLMANTELMEE

Vlaanderen
2019

Dag van de Mantelzorg

Voor de Dag van de Mantelzorg brachten collega's recente onderzoeksresultaten over mantelzorg samen in een overzichtsdocument. Het document omvat niet alleen enkele opvallende cijfers, het geeft ook aan waarom het zo belangrijk is om de mantelzorg als centraal lid van het zorgteam te beschouwen.

[Lees meer](#)

Science Meets Parliament

In het kader van het [Science Meets Parliament](#) programma, georganiseerd door de Jonge Academie, bezocht Loes Vandromme (Vlaams Parlementslid voor CD&V), die gematcht werd met **Laure Dombrecht**, onze onderzoeksgroep. Verschillende collega's presenteerden hun onderzoek en/of hun rol in de onderzoeksgroep om de band tussen onderzoek en beleid te versterken.

Kick-off Netwerkdag Expertisecentrum Palliatieve

Zorg Brussel

In 2022 werd het academisch Expertisecentrum Palliatieve Zorg Brussel opgericht (EPZ Brussel). De belangrijkste doelstelling van het EPZ Brussel is een nauwere samenwerking en kruisbestuiving tussen onderzoek, praktijk en het onderwijs m.b.t. palliatieve en levenseindezorg te realiseren. Het EPZ Brussel beoogt daarvoor een structurele samenwerking te bekomen tussen de Vrije Universiteit Brussel, UZ Brussel en Erasmushogeschool Brussel.

Op 19 april 2023 vond de eerste succesvolle netwerkdag van het EPZ Brussel plaats. Meer dan 60 deelnemers uit allerlei disciplines en netwerken deelden hun interesses, ervaring, en passie voor palliatieve zorg en het levenseinde. Uitwisselingen omtrent onderwijs, onderzoek, en praktijk leidden tot nieuwe verbindingen en inspiratie. Op vraag naar meer, diepere, en rijkere contacten en uitwisselingen organiseren we volgend academiejaar een nieuwe netwerkdag. Alle ideeën hiervoor zijn zeer welkom en mogen gestuurd worden naar Aline.De.Vleinck@vub.be

Palliatieve zorg-coachingsopleiding gestart

Dit voorjaar werd de pilot van de [Van Cure naar Care](#)-coachingsopleiding voor professionals in de palliatieve zorg voor de eerste keer georganiseerd. In het najaar volgt een tweede reeks trainingdagen voor de partners van het project en komt de website met vormingsmaterialen online.

MyPath Consortium meeting

Bijna 10 maanden na de kick-off meeting in Oslo kwam het [MyPath](#)-consortium opnieuw bijeen, dit keer in het zonnige Valencia. De bijeenkomst werd bijgewoond door 49 MyPath-teamleden uit 10 Europese landen, die allemaal hetzelfde doel nastreven: de ontwikkeling en implementatie van een digitale oplossing om patiëntgerichte zorg in de oncologie te verbeteren.

FWO Kim de Nooijer

Kim de Nooijer kreeg een Junior FWO Postdoc project waarmee zij de uitdaging van inadequate rekrutering en retentie van patiënten in palliatieve zorg trials gaat aanpakken. Ze zal gebruik maken van een mixed-methods onderzoeks-aanpak, uitgewerkt in: 1) een multiple case study design om een selectieve steekproef van trials te onderzoeken. Dit omvat interviews met trial medewerkers en een vergelijking van factoren en strategieën bij verschillende studies; 2) een kwalitatief studie design waarin wordt onderzocht hoe de rekrutering en retentie kan worden verbeterd volgens patiënten, families en gezondheidsmedewerkers uit diverse landen. Vervolgens zal de verkregen evidentie worden getrianguleerd wat zal resulteren in geïntegreerde methodologische aanbevelingen voor trialrekrutering en -retentie.

FWO Steven Vanderstichelen

Steven Vanderstichelen kreeg een Senior FWO Postdoc om onderzoek te voeren naar Death Literacy. Death Literacy verwijst naar de kennis en vaardigheden die mensen in staat stellen toegang te krijgen tot opties en ondersteuning rond het levenseinde, en om deze te begrijpen en ernaar te handelen. Het is een hulpmiddel dat we kunnen gebruiken om onze gezondheid en welzijn te verbeteren of te behouden wanneer we geconfronteerd worden met ernstige ziekte, dood, sterven en verlies. We weten nog niet of Death Literacy deze belofte kan waarmaken, noch of er andere manieren zijn om Death Literacy te verbeteren en zo mensen voor te bereiden op deze uitdagingen. Steven wil hiermee het volgende achterhalen: helpt Death Literacy mensen en hoe? En hoe kunnen we het opbouwen?

Lieve Van den Block lid van internationale Lancet Commission on Long-Term Care for Older Persons

De Verenigde Naties heeft de periode van 2021 tot 2030 uitgeroepen tot het Decennium voor Healthy Aging (Gezond ouder worden). In deze context werd een nieuwe Lancet commissie opgericht: Long-Term Care for Older Persons (Langetermijnzorg voor ouderen) waarin Prof. Lieve Van den Block zetelt. De commissie zal ernaar streven een roadmap uit te werken rond persoonsgerichte langdurige zorg voor ouderen zodat zij hun rechtmatige plaats in de samenleving terug kunnen innemen. De focus ligt op persoonsgerichte zorg als fundamenteel onderdeel van de mensenrechten. Ook een brede palliatieve zorgbenadering maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.

Lees meer

Sabet Van Steenberghe ontving de Best Poster Abstract-prijs op EAPC 2023

Het project 'Attente Bezoekers' werd bekroond met een Best Poster Abstract-prijs op het EAPC World Congres in Rotterdam.

Onderzoek heeft aangetoond dat er zich een onderbenut potentieel bevindt in de reguliere thuiszorg, waar thuiswonenden met aanzienlijke zorgnoden door vrijwilligers worden bezocht. Deze vrijwilligers voeren palliatieve zorgtaken uit maar worden hier vaak onvoldoende voor opgeleid. Er werd een tweedaagse workshop ontwikkeld om vrijwilligers te ondersteunen in het herkennen, beschrijven en communiceren van zorgnoden. Dit stelt hen beter in staat om hun signaalfunctie op te nemen.

Seminarie over Digitaal Opvolgen in Oncologie

De onderzoeksgroep organiseerde op 26 mei een openbaar seminarie over digitale zelfrapportage rond monitoring in de oncologie. Het seminarie gaf inzicht in het potentieel van elektronische en digitale hulpmiddelen om de zorg en ondersteuning voor mensen met kanker te verbeteren. Dr. Annemarie Coolbrandt en Joran Geeraerts spraken over hun eigen werk en ervaringen binnen dit thema, gevolgd door boeiende discussies.

[Lees meer](#)

Events

Netwerkmoment EPZ Gent

7 september 2023

Het kersverse Expertisecentrum Palliatieve Zorg (EPZ) Gent wil samenwerking en kruisbestuiving bevorderen tussen al wie in en rond het Gentse betrokken is in onderzoek, onderwijs en/of praktijk rond palliatieve zorg en levenseindezorg. We nodigen jou daartoe van harte uit voor een allereerste netwerkmoment.

Kom je graag luisteren en actief meedenken over hoe het netwerk vorm moet krijgen en meerwaarde kan hebben?

[Lees meer](#) ▶

Studiedag Crustatieve Zorg

5 oktober 2023

Crustatieve zorg is een zorgvorm die ontwikkeld werd voor mensen met een ernstige persisterende psychiatrische aandoening. Deze zorgvorm vertrekt vanuit de palliatieve filosofie en omvat een geïntegreerde aanpak die het verhogen van levenskwaliteit, autonomie en een persoonsgerichte aanpak tot doel heeft. Op donderdag 5 oktober organiseert het Forum Crustatieve Zorg een studiedag in Gent over dit zorgmodel, met presentaties over de activiteiten van het Forum, het lopende onderzoek en de ontwikkeling van een praktijkmonitor voor crustatieve zorgdiensten.

[Lees meer](#) ▶

3e International Seminar of the European Association for Palliative Care (EAPC) Reference Group on Public Health and Palliative Care

16-17 november 2023

[Lees meer](#) ▶

De Nederlands-Vlaamse Wetenschapsdagen Palliatieve Zorg

23-24 november 2023

De Nederlands-Vlaamse Wetenschapsdagen Palliatieve Zorg gaan door op 23 en 24 november 2023 in Antwerpen. Het centrale thema voor deze editie is 'Niets over ons, zonder ons'.

[Lees meer](#) ▶

ICEL4 conference, Salt Lake City

6-8 maart 2024

[Lees meer](#) ▶

Publicaties

Coventry A, Gerdtz M, McInnes E, Dickson J, **Hudson P**. Supporting families of patients who die in adult intensive care: A scoping review of interventions.

Intensive Crit Care Nurs. 2023 May 28;78:103454. doi: 10.1016/j.iccn.2023.103454. Epub ahead of print. PMID: 37253283. [2021 IF 4.235; Ranking D1; ranking 6/125 NURSING in SCIE edition] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37253283/>

D'Eer L, Chambaere K, Van den Block L, Dury S, Deliens L, Cohen J, Smets T. Civic Engagement in Neighbourhoods regarding serious illness, death and loss (CEIN): a study protocol for a convergent-parallel mixed-methods process and outcome evaluation that balances control and flexibility. Palliat Care Soc Pract. 2023 Apr 28;17:26323524231168417. doi: 10.1177/26323524231168417. PMID: 37138931; PMCID: PMC10150425. Best MC, Vivat B, Gijsberts M-J. Spiritual Care in Palliative Care. Religions. 2023; 14(3):320. <https://doi.org/10.3390/rel14030320>. [2021 IF 1.79; Ranking D1; ranking 20/332 RELIGION in AHCI edition] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37138931/>

Demirkapu H, Hajji R, Chater B, De Maesschalck S, Van den Block L, De Vleminck A, Devroey D. Advance care planning among older adults of Moroccan origin: An interview-based study. Patient Educ Couns. 2023 May 13;113:107794. doi: 10.1016/j.pec.2023.107794. Epub ahead of print. PMID: 37196404. [2021 IF 3.467; Ranking Q1; ranking 22/112 SOCIAL SCIENCES, INTERDISCIPLINARY in SSCI edition] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37196404/>

De Vleminck A, Van den Block L. How to enhance advance care planning research? Palliat Med. 2023 May;37(5):660-662. doi: 10.1177/02692163231170658. PMID: 37246312. [2021 IF 5.713; Ranking Q1; ranking 14/109 HEALTH CARE SCIENCES & SERVICES in SCIE edition] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37246312/>

Dhollander N, Dierickx S, Eecloo K, Van Den Noortgate N, Deliens L, Beernaert K. Effect of the Care Programme for the Last Days of Life (CAREFuL) on satisfaction with care as perceived by family caregivers and geriatric nurses. A qualitative implementation study. Eur Geriatr Med. 2023 May 23. doi: 10.1007/s41999-023-00795-w. Epub ahead of print. PMID: 37219725. [2021 IF 3.269; Ranking Q3; ranking 36/54 GERIATRICS & GERONTOLOGY in SCIE edition] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37219725/>

Dombrecht L, Chambaere K, Beernaert K, Roets E, De Vilder De Keyser M, De Smet G, Roelens K, Cools F. Components of Perinatal Palliative Care: An

Integrative Review. *Children* (Basel). 2023 Mar 1;10(3):482. doi: 10.3390/children10030482. PMID: 36980040. [2021 IF 2.835; Ranking Q2; ranking 59/130 PEDIATRICS in SCIE edition]
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10047326/>

Gerson SM, Gamondi C, Wiebe E, **Deliens L**. Should palliative care teams be involved in medical assisted dying? *J Pain Symptom Manage*. 2023 Apr 16:S0885-3924(23)00449-9. doi: 10.1016/j.jpainsymman.2023.04.004. Epub ahead of print. PMID: 37072103. [2021 IF 5.576; Ranking Q1; ranking 16/109 HEALTH CARE SCIENCES & SERVICES]
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37072103/>

Johansson T, Tishelman C, Eriksson LE, **Cohen J**, Goliath I. Factors associated with death literacy among Swedish adults: A cross-sectional exploratory study. *Palliat Support Care*. 2023 May 12:1-11. doi: 10.1017/S1478951523000548. Epub ahead of print. PMID: 37170905. [2021 IF 3.733; Ranking Q1; ranking 23/88 HEALTH POLICY & SERVICES in SSCI edition]
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37170905/>

Monnet F, Dupont C, Pivodic L. In global approaches to dementia research, do not forget care. *Nat Med*. 2023 May 26. doi: 10.1038/s41591-023-02356-x. Epub ahead of print. PMID: 37237048. [2021 IF 87.244; Ranking D1; ranking 1/297 BIOCHEMISTRY & MOLECULAR BIOLOGY in SCIE edition]
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37237048/>

Mroz, S; Deliens, L; Cohen, J; Chambaere, K. Developments Under Assisted Dying Legislation The Experience in Belgium and other countries. *Dtsch Arztebl Int* 2022; 119: 829-35. DOI: 10.3238/arztebl.m2022.0378
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10074264/>

Roets E, Beernaert K, Chambaere K, Deliens L, van Berkel K, DeCatte L, Vanhaesebrouck S, Roelens K, **Dombrecht L**. Pregnancy termination at viable stage in daily clinical practice: A nationwide mortality follow-back study in Flanders, Belgium. *Prenat Diagn*. 2023 Apr 19. doi: 10.1002/pd.6356. Epub ahead of print. PMID: 37076971. [2021 IF 3.242; Ranking Q2; ranking 32/85 OBSTETRICS & GYNECOLOGY in SCIE edition]
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37076971/>

Stevens J, Miranda R, Deliens L, Pype P, De Vleminck A, Pardon K. Advance care planning engagement in patients with chronic, life-limiting illness: baseline findings from a cluster-randomised controlled trial in primary care. *Br J*

Gen Pract. 2023 Apr 27;73(730):e384-e391. doi: 10.3399/BJGP.2022.0100.
PMID: 37012079; PMCID: PMC10098835. [2021 IF 6.302; Ranking D1; ranking
1/18 PRIMARY HEALTH CARE in SCIE edition]
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37012079/>

Van Rickstal R, De Vleminck A, Engelborghs S, Van den Block L.

Experiences with and perspectives on advance care planning in young- and late- onset dementia: A focus group study with physicians from various disciplines. Front Aging Neurosci. 2023 Mar 28;15:1130642. doi: 10.3389/fnagi.2023.1130642. PMID: 37056687; PMCID: PMC10088511. [2021 IF 5.702; Ranking Q1; ranking 16/109 NEUROSCIENCES in SCIE edition]
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fnagi.2023.1130642/full>

Vissers S, Dierickx S, Deliens L, Mortier F, Cohen J, Chambaere K. Front. Public Health, 29 March 2023, Sec. Family Medicine and Primary Care, Volume 11 - 2023 | <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1100353> [2021 IF 6.461; Ranking Q1; ranking 18/182 PUBLIC, ENVIRONMENTAL & OCCUPATIONAL HEALTH in SSCI [edition](#)]
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2023.1100353/full>

Vrije Universiteit Brussel

Campus VUB Jette

Building K, 1st floor
Laarbeeklaan 103
1090 Brussels, Belgium
+32 2 477 47 57

endoflifecare@vub.be

Campusplan ▶

Ghent University

Campus Ghent University Hospital

Entrance 42 (K3), 6th floor
Corneel Heymanslaan 10
9000 Ghent Belgium
+32 9 332 07 76

Routeplan ▶

Follow End-of-Life Care Research Group

U ontvangt deze mail omdat u ingeschreven bent voor de nieuwsbrief van de Zorg Rond het Levens einde onderzoeksgroep. Indien u deze nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen, klik dan hier..

